

ПАТ «КАРЛІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

Разом зі звітом незалежного аудитора

Екземпляр BDO
Просимо повернути
після підписання

ПАТ «КАРЛІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	3
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	4
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД	13
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	14
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	15
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	16
1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	17
2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ	17
3. ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	17
4. ОСНОВНІ ОБЛКОВІ ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ	21
5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛКОВОЇ ПОЛІТИКИ	22
6. НОВІ СТАНДАРТИ І ІНТЕРПРЕТАЦІЇ, ЯКІ БУЛИ ВИПУЩЕНІ, АЛЕ ЩЕ НЕ НАБУЛИ ЧИННОСТІ	32
7. ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	35
8. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ	35
9. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ	35
10. КОМЕРЦІЙНІ ВИТРАТИ	36
11. ІНШІ ДОХОДИ	36
12. ІНШІ ВИТРАТИ	36
13. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ	37
14. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ТА ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКИ	37
15. ОСНОВНІ ЗАСОБИ	38
16. ЗАПАСИ	39
17. ТОРГОВЕЛЬНА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	39
18. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ	40
19. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ	41
20. КРЕДИТИ ТА ПОЗИКИ	41
21. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА ПЕНСІЙНИМИ ВИПЛАТАМИ	42
22. ТОРГОВЕЛЬНА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	43
23. ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	43
24. КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ	43
25. ПРИБУТОК НА АКЦІЮ	43
26. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ	44
27. ФАКТИЧНІ І ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	45
28. ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	46
29. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ	49
30. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ	50

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися спільно з описом обов'язків незалежного аудитора, що міститься в представленому на сторінках 4-12 звіті незалежного аудитора, зроблена з метою розмежування відповідальності керівництва і вказаного незалежного аудитора, відносно консолідованої фінансової звітності ПАТ «Карлівський машинобудівний завод» (надалі — Компанія) та його дочірнього підприємства (надалі – Група).

Керівництво Групи відповідає за підготовку консолідованої фінансової звітності (далі – фінансова звітність), що достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2018 року, сукупні прибутки та збитки, а також рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі — МСФЗ).

При підготовці фінансової звітності керівництво Групи несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і допущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень у примітках до фінансової звітності;
- Підготовку фінансової звітності, виходячи з допущення, що Група продовжуватиме свою діяльність у найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Групи також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю у Групі;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Групи і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів у межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Групи;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства і інших зловживань.

Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена 01 листопада 2019 року від керівництва Групи:

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Коралашник В.М.

Власенко А.В.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

та

Акціонерам Публічного акціонерного товариства
«Карлівський машинобудівний завод»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Карлівський машинобудівний завод» (код ЄДРПОУ 14311169, місцезнаходження: вул. Сергія Нігояна, 2, м. Карлівка, Полтавська область, 39500; тут та надалі - «Компанія»), яка складається із:

- Консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 року;
- Консолідованого звіту про фінансовий результат (звіту про сукупний дохід) за 2018 рік;
- Консолідованого звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2018 рік;
- Консолідованого звіту про власний капітал за 2018 рік;
- приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних у розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2018 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, у відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Виплати працівникам

Станом на 31 грудня 2018 року, Компанія розрахувала Пенсійні зобов'язання що виникають від юридичного зобов'язання компенсувати Пенсійному фонду України суму додаткових пенсій, що виплачуються певним категоріям теперішніх та колишніх співробітників Групи (Примітка 21) без залучення сертифікованого експерта актуарія. На нашу думку оцінці пенсійних зобов'язань притаманне відносно високий рівень невизначеності. Ми не мали змоги знизити цей ризик невизначеності до прийняттого рівня за допомогою альтернативних аудиторських процедур. В результаті, ми не мали змоги визначити, чи могли бути необхідними коригування суми пенсійних зобов'язань які відображені в консолідованому звіті про фінансовий стан в сумі 5 330 тисяч гривень станом на 31 грудня 2018 року, та складових частин звітів про фінансовий стан, про прибутки або збитки та інший сукупний дохід, про власний капітал та про рух грошових коштів станом на 31 грудня 2018 року, та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Інші питання

Аудит консолідованої фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, був проведений іншим аудитором, який 23 квітня 2018 року висловив немодифіковану думку щодо цієї консолідованої фінансової звітності.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Компанія застосувала Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (тут та надалі - «МСФЗ 15») з 1 січня 2018 року з використанням модифікованого ретроспективного методу. Для обліку доходу, який виникає по договорах з клієнтами, МСФЗ 15 передбачає модель, що включає п'ять етапів, і вимагає визнання доходу в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Компанія очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві. МСФЗ 15 вимагає застосовувати судження і враховувати всі доречні факти і обставини на кожному з етапів моделі щодо договорів з покупцями. Стандарт також містить вимоги до обліку додаткових витрат на укладення договору і витрат, безпосередньо пов'язаних з виконанням договору. Крім того, стандарт вимагає розкриття більшого обсягу інформації.

Виконання керівництвом вимог стандарту, зокрема, ідентифікація контракту, виявлення зобов'язань щодо виконання, визначення ціни операції, передбачає застосування значних оцінок і суджень. Внаслідок цього виникає можливість наявності суттєвої розбіжності оцінки та визнання доходу через суб'єктивність оцінки.

Дивитися Примітку 7 до даної консолідованої фінансової звітності.

- Ми отримали аналіз керівництва щодо можливого впливу МСФЗ 15 на облік Компанії
- Ми оцінили наявні у Компанії засоби внутрішнього контролю, запроваджені з метою своєчасного виявлення, достовірної оцінки та забезпечення повноти та достатності відображення в обліку нарахованих доходів.
- Ми проаналізували ключові питання визнання виручки за МСФЗ 15, що були використані керівництвом Компанії для обліку виручки в 2018 році та для правильного застосування перехідних положень МСФЗ 15.
- Ми розглянули використання Компанією п'ятикрокової моделі визнання доходів, що складається з наступних кроків: визначення договорів з клієнтами; визначення зобов'язань, які підлягають виконанню; визначення ціни операції; розподіл ціни операції на зобов'язання, які підлягають виконанню та визнання доходу, при виконанні зобов'язання.
- Ми вибірково проаналізували різні елементи у виконаних договорах з клієнтами для розуміння дотримання дійсності контракту, та наявності відокремлених товарів або послуг.

Ключові питання аудиту**Опис аудиторських процедур****1****Вплив застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»**

- Ми здійснили вибірку оцінку наявної історичної ділової практики, а саме: знижки, поступки або передбачувані обіцянки, для визначення того, чи повинна така практика розглядатися в рамках оцінки контрактів.
- Ми проаналізували достатність та відповідність розкриття якісної і кількісної інформації яка би давала користувачам фінансової звітності змогу оцінити характер, обсяг, час і можливу невизначеність доходів і грошових потоків, що виникають внаслідок договорів з клієнтами

Ключові питання аудиту**Опис аудиторських процедур****2****Вплив застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»**

Відповідно до вимог Міжнародного стандарту фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» (тут та надалі - «МСФЗ 9»), починаючи з 1 січня 2018 року керівництво Компанії перспективно оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з дебіторською заборгованістю покупців і замовників, і визнає забезпечення під кредитні збитки на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків представляє неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, і відображає всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату. Ступінь точності оцінки керівництва буде підтверджена або

- Ми виконали перевірку методології оцінки очікуваних кредитних збитків стосовно дебіторської заборгованості покупців і замовників, використовуюваної керівництвом Компанії;
- Ми виконали перевірку на вибірковій основі коректності класифікації залишків дебіторської заборгованості покупців і замовників для їх подальшої колективної або індивідуальної оцінки в залежності від характеристик кредитного ризику і термінів прострочення;

Ключові питання аудиту

спростована розвитком майбутніх подій, які за своєю суттю є невизначеними. Ми приділили особливу увагу оцінці резерву під кредитні збитки по дебіторської заборгованості покупців і замовників в зв'язку з тим, що процес оцінки є складним, передбачає застосування значних суджень керівництвом, і сума резерву може бути значною.

Дивитися Примітку 17 до даної консолідованої фінансової звітності.

Опис аудиторських процедур

- Ми виконали перевірку на вибірковій основі термінів виникнення дебіторської заборгованості покупців і замовників для підтвердження тривалості періоду прострочення платежу;
- Ми виконали перевірку на вибірковій основі платежів за попередні періоди, інформація про яких використовувалася для розрахунку очікуваних кредитних збитків;
- Ми перевірили відповідність інформації, розкритої в Примітках до фінансової звітності, вимогам до розкриття інформації МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»;

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію, підготовлену станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Інша інформація складається з наступних звітів:

1. Звіт про управління за 2018 рік.
2. Річна інформація емітента цінних паперів за 2018 рік;

Наша думка щодо фінансової звітності Компанії не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, ідентифікованою вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Звіт про управління за 2018 рік

Компанія підготувала й оприлюднила Звіт про управління за 2018 р 26 квітня 2019 року. У Звіті про управління за 2018 рік ми не виявили суттєву невідповідність між іншою

Інша інформація

інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або того, чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення, та ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до нашого звіту незалежного аудитора.

Річна інформація емітента цінних паперів за 2018 рік

Компанія підготувала й оприлюднила Річну інформацію емітента цінних паперів за 2018 р 26 квітня 2019 року. У Річній інформації емітента цінних паперів за 2018 рік ми не виявили суттєву невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або того, чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення, та ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до нашого звіту незалежного аудитора.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності Керівництво несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли Керівництво або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть вплинути на економічні рішення користувачів, що приймаються на

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, але не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжувати безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру й зміст фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Ця інформація надана на виконання вимог частини 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту підприємства, що становить суспільний інтерес:

- ТОВ “БДО” було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту Наглядовою радою Компанії 29 березня 2019 року у відповідності до Статуту. У розділі “Звіт щодо аудиту фінансової звітності” цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.
- Загальна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії ТОВ “БДО” з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить один рік. Для ТОВ “БДО” це завдання також є першим роком проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії після визнання Компанії суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.199 № 996-XIV.
- У розділі “Ключові питання аудиту” цього звіту нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити відповідно до вимог частини 4.3 статті 14 Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII.
- Інформацію, що міститься у цьому звіті незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Компанії було узгоджено з інформацією у Додатковому звіті для Аудиторського комітету від 1 листопада 2019 року.
- Протягом 2018 року ТОВ “БДО” не надавало Компанії інші послуги, окрім послуг з обов'язкового аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

- ТОВ "БДО" і ключовий партнер з аудиту є незалежними по відношенню до Компанії згідно з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ). Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми б хотіли звернути Вашу увагу. ТОВ "БДО" не надавало Компанії інших послуг, заборонених відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII протягом 2018 року та у період з 1 січня 2019 року до дати підписання цього звіту незалежного аудитора.

Аудит здійснювався під управлінням ключового партнера з аудиту Черновола Вадима Миколайовича.

Ключовий партнер з аудиту

В. М. Черновол

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101536

За і від імені фірми ТОВ "БДО"

Директор

С. О. Балченко

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101086

м. Київ, 01 листопада 2019 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «БДО». Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 20197074. Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 2868. Юридична адреса: 49070, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, 4. Тел 044-393-26-91.

ТОВ «БДО» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес». Посилання на реєстр: <https://www.apu.com.ua/subjekty-audytorskoj-dijalnosti-jaki-majut-pravo-provodyty-obovjazkovyj-audyt-finansovoi-zvitnosti-pidpryjemstv-shho-stanovljat-suspilnyj-interes/>

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

	прим.	2018	2017
Дохід від реалізації	7	397 171	265 654
Собівартість реалізації	8	(311 836)	(203 339)
Валовий прибуток		85 335	62 315
Адміністративні витрати	9	(36 466)	(28 776)
Комерційні витрати	10	(21 022)	(15 306)
Інші доходи	11	2 449	1 317
Інші витрати	12	(4 855)	(4 152)
Фінансові доходи		476	447
Фінансові витрати	13	(6 009)	(5 574)
Прибуток до оподаткування		19 908	10 271
Витрати з податку на прибуток	14	(3 903)	(1 797)
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		16 005	8 474
Інший сукупний дохід/(збиток), що не підлягає рекласифікації в чистий прибуток у наступних періодах			
Актuarні витрати за планами з визначеними виплатами	21	(224)	(747)
Вплив податку на прибуток	14	40	134
РАЗОМ ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД (ЗБИТОК)		(184)	(613)
РАЗОМ СУКУПНИЙ ДОХІД		15 821	7 861
Чистий прибуток, що відноситься до:			
неконтрольованих часток участі учасників		-	-
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК		16 005	8 474
Усього сукупний дохід, що відноситься до:			
неконтрольованих часток участі учасників		-	-
УСЬОГО СУКУПНИЙ ДОХІД		15 821	7 861

ПРИБУТОК НА АКЦІЮ, ЩО НАЛЕЖИТЬ АКЦІОНЕРАМ

(у гривнях)

Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій, для розрахунку базового прибутку	25	2,27	1,20
Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій, скоригований з урахуванням ефекту розбавлення	25	2,27	1,20

Консолідована фінансова звітність ПАТ «КАРЛІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД» за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена від керівництва Групи

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 17 - 50 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2018 року
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

	прим.	31.12.2018	31.12.2017
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	15	40 714	42 137
Нематеріальні активи		125	66
Відстрочені податкові активи	14	686	127
Разом необоротні активи		41 525	42 330
Оборотні активи			
Запаси	16	120 429	108 816
Передоплати видані		13 201	20 096
Податок на прибуток сплачений авансом		1 910	1 010
Інші податки та збори до відшкодування/сплачені авансом		-	259
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	17	6 343	4 863
Грошові кошти та їх еквіваленти	18	7 349	35 916
Разом оборотні активи		149 232	170 960
РАЗОМ АКТИВИ		190 757	213 290
КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Капітал			
Акціонерний капітал	19	1 760	1 760
Нерозподілений прибуток		73 930	59 708
Разом капітал		75 690	61 468
Довгострокові зобов'язання			
Кредити та позики	20	328	460
Пенсійні зобов'язання	21	5 330	3 419
Разом довгострокові зобов'язання		5 658	3 879
Поточні зобов'язання			
Кредити та позики	20	45 585	28 576
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	22	16 406	8 659
Передоплати отримані		41 764	100 108
Поточні забезпечення	23	3 870	2 888
Зобов'язання з податку на прибуток		2	-
Інші податки та збори до оплати	24	1 782	7 712
Разом поточні зобов'язання		109 409	147 943
РАЗОМ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		190 757	213 290

Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена від керівництва Групи

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 17 - 50 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

	прим.	2018	2017
Прибуток до оподаткування		19 908	10 271
<u>Негрошові коригування</u>			
Амортизаційні витрати	15	5 996	5 678
Зміна резерву сумнівних боргів/ очікуваних кредитних збитків	11, 12	(1 295)	477
Збиток від знецінення передоплат виданих	12	1 086	19
Збиток від вибуття необоротних активів	12	299	46
Витрати по створенню забезпечення під невикористанні відпустки		612	1 021
Збиток (дохід) від курсових різниць, нетто		-	525
Дохід від списання кредиторської заборгованості	11	(281)	(853)
Відсоткові доходи нараховані		(476)	(447)
Відсоткові витрати нараховані	13	3 958	3 929
Зміни в зобов'язаннях по пенсійним виплатам	13	2 051	1 282
Інші витрати		370	-
<u>Зміни в оборотних активах / зобов'язаннях:</u>			
Збільшення запасів		(11 812)	(45 273)
(Збільшення)/зменшення торговельної та іншої дебіторської заборгованості		(3 221)	5 933
(Збільшення) / зменшення передплат виданих		6 895	(4 359)
(Збільшення) / зменшення розрахунків з інших податків і зборів		(5 671)	1 323
Збільшення / (зменшення) торговельної та іншої кредиторської заборгованості		7 796	323
Збільшення / (зменшення) передплат отриманих		(58 344)	53 008
Збільшення / (зменшення) в зобов'язаннях по пенсійним виплатам	21	(364)	(413)
Грошові кошти, отримані від господарських операцій		(32 493)	32 490
Сплачений податок на прибуток		(4 969)	(3 123)
Відсотки сплачені		(3 958)	(3 928)
Чистий рух грошових коштів, отриманих від/ (використаних в) операційної діяльності		(41 420)	25 439
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів	15	(4 386)	(5 176)
Придбання нематеріальних активів		(114)	(6)
Відсотки отримані		476	447
Чистий рух грошових коштів, отриманих від/ (використаних в) інвестиційній діяльності		(4 024)	(4 735)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Отримано кредитів та позик	20	95 503	57 075
Погашено кредитів та позик	20	(78 626)	(48 504)
Чистий рух грошових коштів, отриманих від/ (використаних у) фінансовій діяльності		16 877	8 571
Чистий рух грошових коштів за звітний період		(28 567)	29 275
Залишок коштів на початок року	18	35 916	6 641
Залишок коштів на кінець року	18	7 349	35 916

Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена від керівництва Групи

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 17 - 50 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

	Зареєстрований (пайовий) капітал	Нерозподілений прибуток	РАЗОМ
КАПІТАЛ, 31.12.2016	1 760	51 847	53 607
Чистий прибуток	-	8 474	8 474
Інший сукупний дохід (збиток)	-	(613)	(613)
Разом сукупний дохід	-	7 861	7 861
КАПІТАЛ, 31.12.2017	1 760	59 708	61 468
Ефект від застосування МСФЗ 9 (прим. 3)	-	(1 599)	(1 599)
СКОРИГОВАНИЙ КАПІТАЛ, 01.01.2018	1 760	58 109	59 869
Чистий прибуток	-	16 005	16 005
Інший сукупний дохід (збиток)	-	(184)	(184)
Разом сукупний дохід	-	15 821	15 821
КАПІТАЛ, 31.12.2018	1 760	73 930	75 690

Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була затверджена від керівництва Групи

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Примітки на сторінках 17 - 50 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Дана консолідована фінансова звітність ПАТ «Карлівський машинобудівний завод» (надалі — Компанія) та його дочірнього підприємства (надалі – Група) за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, затверджена до випуску відповідно до рішення Генерального директора від 01 листопада 2019 року.

Головна компанія Групи - ПАТ «Карлівський машинобудівний завод» (надалі – Компанія) – є публічним акціонерним товариством. Юридична та фактична адреса Компанії: Україна, Полтавська область, м. Карлівка, вул. Сергія Нігояна, б. 2.

Станом на 31 грудня 2018 року, власником контрольного пакету акцій (100%) Компанії була компанія «Dragon Capital Investments Limited» (31 грудня 2017: 93%).

Кінцевим бенефіціаром є Фіала Томаш (громадянин Чеської Республіки).

До складу Групи також належить дочірня компанія «Торгова фірма «Зося» (єдиним власником підприємства на початок та кінець звітного періоду є ПАТ «Карлівський машинобудівний завод»), основним видом діяльності якої є: роздрібна торгівля будматеріалами, побутовою хімією, постільною білизною та посудом.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ В УКРАЇНІ

Група здійснює діяльність в Україні, де економічна ситуація не є стабільною і добре налаштованою, хоча вона почала розвивати деякі характеристики стабільності. У 2016-2017 роках Україна пережила політичні та економічні ускладнення. Різка девальвація національної валюти, зниження реальних доходів населення, зниження валютних доходів та капітальних вкладень, відтік капіталу з країни на тлі анексії Криму та операції об'єднаних сил у східній частині країни подальше зниження валового внутрішнього продукту.

Загальний економічний настрій в Україні за 2018 рік був помірно позитивним у порівнянні з 2017 роком. ВВП продовжував зростати протягом одинадцяти кварталів поспіль, а споживання та інвестиції залишалися основними рушійними факторами. Деякі позитивні зрушення навколо профілю ризиків країни сталися наприкінці 2018 року. Зокрема, тривалі переговори між Україною та МВФ успішно завершилися у 4-му кварталі 2018 року, з наданням нової програми stand-by вартістю 3,9 млрд. дол. Були залучені також кредити інших фінансових донорів (ЄС, СБ).

Все ж на поточний момент залишається певна невизначеність з приводу ситуації у східних регіонах України, в яких урядові війська проводять операцію об'єднаних сил, а також в Автономній Республіці Крим, яку було анексовано Російською Федерацією.

Структурно, бізнес-операції Групи протягом 2018 року істотно не змінилися і не зазнали суттєвого впливу політичних або макроекономічних змін.

Керівництво Групи стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може негативно впливати на фінансовий стан і результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

3. ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ***Заява про відповідність***

Представлена консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

В цілому, облікова політика Групи послідовна та відповідає політиці, яку застосовували в попередньому звітному році. Деякі нові стандарти та інтерпретації стали обов'язковими для застосування з 1 січня 2018 року. Нижче наведені нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, які повинні застосовуватися Групою з 1 січня 2018 року:

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Група застосувала МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (МСФЗ 9), починаючи з 1 січня 2018 року. Цей стандарт

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

замінив діючий раніше МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (МСБО 39). При цьому Група не перераховувала порівняльну інформацію, яка була представлена відповідно до МСБО 39. Різниця, що виникає в результаті застосування МСФЗ 9, була визнана безпосередньо в складі нерозподіленого прибутку й інших компонентів власного капіталу на дату першого застосування – 1 січня 2018 року. При цьому визначення бізнес-моделі, в рамках якої утримується фінансовий актив, зроблені з огляду на факти і обставини, що існували на дату першого застосування МСФЗ 9. Аналіз того, чи є передбачені договором грошові потоки за борговими інструментами виключно платежами в рахунок основної суми боргу й відсотків, здійснювався на основі фактів і обставин, що існували на момент первісного визнання цих активів.

Таблиця, що наведена нижче, відображає категорії оцінки фінансових інструментів відповідно до МСБО 39 і нові категорії, визначені згідно МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року.

	Категорія оцінки за		Балансова вартість за	
	МСБО 39	МСФЗ 9	МСБО 39	МСФЗ 9
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Торгова та інша дебіторська заборгованість	Позики та дебіторська заборгованість	За амортизованою вартістю	4 863	2 913
Гроші та їх еквіваленти	Позики та дебіторська заборгованість	За амортизованою вартістю	35 916	35 916
РАЗОМ			40 779	38 829
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кредити та позики	Зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю	Зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю	29 036	29 036
Торгова та інша кредиторська заборгованість	Зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю	Зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю	8 659	8 659
РАЗОМ			37 695	37 695

У поданій нижче таблиці наведено вплив застосування вимог МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінок на балансову вартість фінансових інструментів:

	31.12.2017 згідно МСБО 39	Зміни вартості, що вплинули на нерозподілений прибуток	01.01.2018 згідно МСФЗ 9
ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Торгова та інша дебіторська заборгованість	4 863	(1 950)	2 913
Гроші та їх еквіваленти	35 916	-	35 916
РАЗОМ	40 779	(1 950)	38 829
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кредити та позики	29 036	-	29 036
Торгова та інша кредиторська заборгованість	8 659	-	8 659
РАЗОМ	37 695	-	37 695

Ефект від застосування МСФЗ 9 визнаний у складі вступного сальдо нерозподіленого прибутку в звіті про зміни в капіталі Групи станом на 1 січня 2018 року:

	01.01.2018
Коригування резерву очікуваних кредитних збитків	(1 950)
Вплив податку на прибуток	351
ЕФЕКТ ВІД ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ 9	(1 599)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

МСФЗ 15 передбачає нову модель, що містить п'ять етапів, яка застосовується щодо доходу від договорів з клієнтами. Згідно МСФЗ 15 дохід визнається в сумі, яка відображає відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу активів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ 15 передбачають більш структурований підхід до оцінки й визнання доходу.

Новий стандарт застосовується щодо всіх організацій й замінив усі раніше діючі вимоги до визнання доходу згідно з МСФЗ. Стандарт застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 або після цієї дати, ретроспективно в повному обсязі або з використанням модифікованого ретроспективного підходу. Група прийняла рішення почати застосування нового стандарту з використанням модифікованого ретроспективного підходу з визнанням сумарного впливу першого застосування цього стандарту на дату першого застосування. Група визнає сумарний вплив першого застосування МСФЗ 15 як коригування залишку нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, відповідно) на початок річного звітного періоду, який містить дату першого застосування. Відповідно до такого методу переходу до нового порядку обліку Група повинна застосовувати МСФЗ 15 ретроспективно тільки щодо договорів, які не є виконаними договорами на дату першого застосування, тобто на 1 січня 2018 року.

Група проаналізувала вплив МСФЗ 15 на її облікову політику й фінансову звітність, для чого були розглянуті різні потоки надходження доходів Групи. На думку управлінського персоналу Групи, зміни в обліковій політиці не мають значного впливу на фінансову звітність і не потребують коригування нерозподіленого прибутку станом на 01 січня 2018 року.

Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» - «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій».

Поправки розглядають три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій з виплат на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами.

При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Групи.

Поправки до МСФЗ 4 «Страхові контракти» - Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом з МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Ці поправки усувають проблеми, що виникають у зв'язку із застосуванням нового стандарту за фінансовими інструментами, МСФЗ 9, до впровадження МСФЗ 17 «Договори страхування», який замінює МСФЗ 4. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Поправки не мали впливу на фінансову звітність Групи.

Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість».

Поправки уточнюють порядок переведення об'єктів нерухомості до категорії інвестиційної нерухомості або з неї. Переведення здійснюється тоді й тільки тоді, коли має місце фактична зміна характеру використання об'єкта - тобто коли актив починає або перестає відповідати визначенню інвестиційної нерухомості та при цьому є доказ зміни характеру його використання. Зміна намірів керівництва щодо активу сама по собі не є підставою для його переведення в іншу категорію. Переглянуті приклади факторів, які доводять зміну характеру використання активу, які Рада включила до зміненої редакції МСБО 40, не є вичерпними - тобто можливі й інші форми доказів, що дають підстави для переведення активу.

Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дострокове застосування допускається. Поправки не мали впливу на фінансову звітність Групи.

МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ».

До МСФЗ 1 були внесені зміни, щоб вилучити короткострокові звільнення від застосування вимог МСФЗ, що стосуються МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСБО 19 «Виплати працівникам» та МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність». Ці короткострокові звільнення стали більш незастосовні й були доступні для підприємств у звітні періоди, які вже закінчилися. Ця поправка набирає чинності для звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Тлумачення КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті і авансові платежі».

Тлумачення уточнює, як визначити дату угоди для цілей визначення обмінного курсу, що використовується для перерахунку операцій в іноземній валюті в тих випадках, коли підприємство платить або отримує деяку частину або всю суму іноземної валюти авансом, при первісному визнанні відповідного активу, витрат або доходів.

Тлумачення стверджує, що дата угоди, з метою визначення обмінного курсу, що використовується для перерахунку відповідного активу, витрат або доходів (або їх частини) при первісному визнанні, є більш рання дата із:

- дати первісного визнання авансового платежу за немонетарним активом або немонетарним зобов'язанням; а також
- дати, коли актив, витрати або дохід (або їх частина), визнається у фінансовій звітності.

Тлумачення вступає в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дострокове застосування допускається. Поправки не мали впливу на фінансову звітність Групи.

МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства».

Поправки уточнюють, що організації венчурного капіталу або взаємний фонд, траст і подібні підприємства (зокрема інвестиції, пов'язані зі страховими фондами) можуть вибрати, як обліковувати свої інвестиції в спільні підприємства й асоційовані компанії - за справедливою вартістю або за методом участі в капіталі. Поправка також пояснює, що вибір методу для кожної інвестиції повинен бути зроблений на дату первісного визнання.

Ці щорічні удосконалення повинно застосовуватися ретроспективно для періодів починаючи з 1 січня 2018 року або після цієї дати.

Удосконалення не мали впливу на фінансову звітність Групи.

Основа складання фінансової звітності

Консолідована фінансова звітність підготовлена, на основі принципу історичної вартості, за винятком статті «Основні засоби», вартість яких на дату переходу до МСФЗ було визнано на основі доцільної собівартості.

Підготовка консолідованої фінансової звітності вимагає від керівництва використання припущень і оцінок, які впливають на представлені в звітності суми активів і зобов'язань, розкриття умовних зобов'язань, а також суми доходів і витрат, відображені у фінансовій звітності за звітний період. В силу властивості таким оцінками невизначеності, фактичні результати, відображені в майбутніх періодах, можуть відрізнятися від цих оцінок. Найбільш критичні припущення і оцінки, використані при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності, розкриті в примітці 4.

Основи консолідації

Консолідована фінансова звітність містить фінансові звіти компаній Групи станом на 31 грудня 2018 року. Фінансові звіти складені із застосуванням погодженої облікової політики.

Усі внутрішньогрупові залишки та операції, включаючи нереалізований прибуток, що виникає в результаті операцій між підприємствами Групи, були виключені. Нереалізовані збитки виключаються, окрім тих випадків, коли транзакція забезпечує достатні свідчення знецінення переданих активів. Дочірні підприємства повністю консолідуються з дати їх придбання, яка є датою отримання контролю Групи над ними, і продовжують консолідуватися до втрати такого контролю.

Функціональна валюта і валюта подання

Функціональною валютою компаній Групи є національна валюта України, гривня. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті.

Валютою подання фінансової звітності є українська гривня, яка округлюється до найближчої тисячі, якщо не вказано інше.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Припущення про безперервність діяльності Групи

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі принципу безперервності діяльності, який передбачає реалізацію активів і погашення зобов'язань під час поточної операційної діяльності.

Керівництво Групи не може передбачити всі зміни, які можуть мати вплив на економіку загалом, а також те, які наслідки вони можуть мати на фінансовий стан Групи у майбутньому. Керівництво вважає, що воно здійснює всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Групи.

Ця фінансова звітність не містить ніяких коригувань, які можуть мати місце внаслідок такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

4. ОСНОВНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ

У Групи є ряд оцінок і припущень щодо майбутньої діяльності. Ці оцінки та припущення безперервно оцінюються на підставі минулого досвіду та інших факторів, включаючи такі очікування майбутніх подій, які вважаються розумними в обставинах, що склалися. У майбутньому, фактичні події можуть відрізнятись від цих оцінок і припущень. Нижче наведені ті оцінки і припущення, які пов'язані з високим ризиком значних коригувань балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року.

- **Строк корисного використання нематеріальних активів та основних засобів.** Знос або амортизація нематеріальних активів і основних засобів нараховується протягом терміну їхнього корисного використання. Строки корисного використання засновані на оцінках керівництва того періоду, протягом якого актив буде приносити прибуток. Ці терміни періодично переглядаються на предмет подальшої відповідності.
- **Знецінення основних засобів.** Група оцінює на кожен звітну дату, чи є ознаки того, що актив може бути знецінений. Якщо такі ознаки існують, Група оцінює суму очікуваного відшкодування активу. Для цього потрібно провести оцінку грошових потоків від використання одиниці, що генерує грошові кошти, до якої належить цей актив. Визначення знецінення основних засобів передбачає використання оцінок, які містять, але не обмежуються, причину, терміни і суму знецінення. Знецінення ґрунтується на великій кількості факторів, таких як: зміни поточних умов конкуренції, очікування зростання промисловості, збільшення вартості капіталу, зміни майбутньої доступності фінансування, технологічне відставання, припинення обслуговування, поточні витрати на заміну і інші зміни обставин, які вказують на знецінення. Визначення суми очікуваного відшкодування грошової одиниці, що генерує грошові кошти, передбачає використання оцінок керівництва. Методи, які використовуються для визначення справедливої вартості використання, містять методи, засновані на дисконтованих грошових потоках, які вимагають, щоб Група провела оцінку очікуваних майбутніх грошових потоків від одиниці, що генерує грошові кошти, а також вибрала відповідну ставку дисконтування для розрахунку приведеної вартості грошових потоків. У процесі розрахунку ставки дисконтування Група використовує середньозважену вартість капіталу, скориговану на валюту, в якій деноміновано майбутні грошові потоки, а також рівень бізнес-ризиків, оцінених для кожної групи активів. Ці оцінки, зокрема використані методології, можуть зробити істотний вплив на суму очікуваного відшкодування та, у підсумку, суму знецінення основних засобів.
- **Запаси.** Група вивчає чисту вартість реалізації і попит на свої запаси щоквартально з метою забезпечення впевненості в тому, що враховані запаси оцінюються за найменшою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Ті фактори, які можуть вплинути на передбачуваний попит і ціну продажу - це розрахунок часу та успіх майбутніх технологічних інновацій, дії конкурентів, ціни постачальників і економічні тенденції.
- **Резерв очікуваних кредитних збитків.** Група використовує матрицю оціночних резервів для розрахунку очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю. Ставки оціночних резервів встановлюються залежно від кількості днів прострочення платежу. В основі розрахунку лежать спостережувані дані виникнення дефолтів у минулих періодах. На кожен звітну дату Група оновлює матрицю, щоб скорегувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозної інформації. Оцінка взаємозв'язку між історичними рівнями дефолту, що спостерігаються, прогнозованими економічними умовами і очікуваними кредитними збитками є значною розрахунковою оцінкою. Величина очікуваних кредитних збитків чутлива до змін в обставинах і прогнозованих

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

економічних умовах. Минулий досвід виникнення кредитних збитків Групи і прогноз економічних умов також можуть не бути показовими для фактичного дефолту покупця в майбутньому.

- **Зобов'язання за пенсійними виплатами.** Розрахунок зобов'язань за пенсійними виплатами вимагає від менеджменту Групи використання щорічних суджень і припущень про майбутні зміни в сумі винагороди, зміни в розмірах пенсій, рівні інфляції, курсах обміну, тривалості життя, і залишку, що очікується в терміні роботи співробітників. Інформація про суму зобов'язань по пенсійних виплатах розкрита у прим. 23.
- **Судові процеси.** Група застосовує істотні судження в процесі оцінки і відображення в обліку резервів і ризиків виникнення умовних зобов'язань, що впливають із судових процесів та інших не врегульованих претензій, які вирішено шляхом переговорів, посередництва, арбітражу або державного регулювання, а також інших умовних зобов'язань. Судження необхідно під час оцінки ймовірності задоволення позову проти Групи або виникнення зобов'язання, а також при визначенні можливої суми остаточного врегулювання. Через невизначеність, властиву процесу оцінки, фактичні витрати можуть відрізнитися від первісної оцінки резерву. Ці оцінки можуть змінюватися в міру надходження нової інформації, головним чином за підтримки внутрішніх фахівців. Перегляд таких оцінок може істотно вплинути на майбутні результати операційної діяльності.

5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Нижче наведено суттєві положення облікової політики, використані Групою при підготовці консолідованої фінансової звітності:

Операції в іноземних валютах

Функціональною валютою компаній Групи є національна валюта України, гривня. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті і первісно визнаються у функціональній валюті за курсом, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи і зобов'язання, виражені в іноземній валюті, перераховуються в функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Курсові різниці, що виникають при розрахунку за монетарними статтями або при перерахунку грошових статей за курсами, що відрізняється від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх фінансових звітах, підлягають визнанню у звіті про прибутки або збитки в тому періоді, в якому вони виникають.

Немонетарні статті в іноземній валюті, враховані за історичною вартістю, підлягають перерахунку за обмінним курсом на дату здійснення операції. Немонетарні статті в іноземній валюті, які оцінені за справедливою вартістю, підлягають перерахунку за валютним курсом, що діяв на дату визначення справедливої вартості.

Курси основних валют подано нижче:

		<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Долар США	UAH/USD	27,6883	28,0672
Євро	UAH/ EUR	31,7141	33,4954
		Середньозважений курс за звітний рік	
		<u>2018</u>	<u>2017</u>
Долар США	UAH/USD	27,2016	26,5947
Євро	UAH/ EUR	32,1341	30,0128

Поточна/довгострокова класифікація

Актив (зобов'язання) класифікується як поточний, якщо планується його реалізація (погашення), або якщо планується його продаж чи використання протягом 12 місяців після звітної дати. Інші активи (зобов'язання) класифікують як довгострокові. Відстрочені податкові активи (зобов'язання) класифікуються як довгострокові.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Основні засоби

Основні засоби, за винятком об'єктів, придбаних до 1 січня 2007 року, обліковуються за історичною вартістю, за вирахуванням витрат на поточне операційне обслуговування, накопиченої амортизації та збитків від знецінення. Така вартість включає витрати, пов'язані із заміною частини основних засобів, що визнаються у міру їх виникнення, якщо вони відповідають критеріям визнання.

Основні засоби, які були придбані до 1 січня 2007 року - дати переходу на МСФЗ - обліковувались за умовною (доцільною) первісною вартістю, яка була їх справедливою вартістю на 1 січня 2007 року.

Амортизація основних засобів нараховується за лінійним методом протягом очікуваних термінів корисної служби відповідних активів. Строки корисного використання груп основних засобів зазначені нижче:

	<u>Термін корисної служби (роки)</u>
Земля	-
Будівлі та споруди	10-50
Виробниче обладнання	5-20
Транспортні засоби	5-10

Витрати на ремонт і техобслуговування відносяться до витрат по мірі їх виникнення. Найбільш значні витрати на реконструкцію і модернізацію капіталізуються, а об'єкти, які було замінено, списуються. Прибутки та збитки від списання основних засобів відносяться на фінансові результати за мірою їх виникнення. Витрати на проведення капітального ремонту Група відображає як окремий компонент у складі основних засобів за умови дотримання критеріїв визнання.

Група капіталізує витрати за позиками, які мають безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частина вартості цього активу. Інші витрати на позики визнаються як витрати в момент їх виникнення.

Основний засіб припиняє визнаватися в обліку в разі його вибуття або в разі, якщо від його подальшого використання не очікується отримання економічних вигод. Прибуток або збиток від продажу цього активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупний дохід за період, в якому визнання активу припиняється.

Залишкова вартість, строки корисного використання та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного фінансового року і коригуються, якщо є потреба.

Капітальні інвестиції являють собою витрати на будівництво і реконструкцію основних засобів. Капітальні інвестиції на дату складання фінансової звітності відображаються за собівартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Капітальні інвестиції не амортизуються, поки актив не буде готовий до використання.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи відображаються в обліку за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом строку використання даних активів (3-5 років). Очікуваний строк корисного використання і метод амортизації перевіряються на кінець кожного звітного року.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожну звітну дату Група визначає, чи є ознаки можливого зменшення корисності активу. Якщо такі ознаки існують, або якщо необхідно виконати щорічне тестування активу на зменшення корисності, Група здійснює оцінку очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу — це більша з наступних величин: справедлива вартість активу або підрозділу, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на продаж, або вартість використання активу. Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком активів, що не генерують надходження грошових коштів, які, в основному, не залежать від надходжень, що генеруються іншими активами або групами активів. Одиниця, яка генерує грошові кошти (ОГГК) — це найменша обумовлена група активів компанії, яка забезпечує надходження коштів, практично незалежний приток грошових коштів від інших активів (або груп активів) компанії. Якщо балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування, актив вважається таким, корисність якого зменшилася і списується до суми очікуваного відшкодування. При визначенні вартості використання майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

поточну ринкову оцінку вартості грошей в часі і ризику, властиві активу. Збитки від зменшення корисності визнаються в звіті про сукупний дохід за період в складі тих категорій витрат, які відповідають функції активу, корисність якого зменшилася.

На кожну звітну дату Група визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності більше не існують або зменшилися. Якщо такі ознаки є, розраховується сума відшкодування. Раніше визнані збитки від зменшення корисності відновлюються лише в тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу з часу останнього визнання збитку від зменшення корисності. У зазначеному випадку балансова вартість активу підвищується до суми очікуваного відшкодування. Отримана сума не може перевищувати балансову вартість (за вирахуванням амортизації), за якою цей актив визнавався би у разі, якби в попередні роки не був би визнаний збиток від зменшення корисності. Сторнування вартості визнається у звіті про сукупний дохід за період. Після такої зміни вартості, майбутні амортизаційні відрахування коригуються таким чином, щоб амортизувати переглянуту балансову вартість активу за вирахуванням залишкової вартості на систематичній основі протягом строку корисної служби.

Група визначила ОГТК як виробництво торгівлю.

Фінансові інструменти**Класифікація фінансових активів**

На момент початкового визнання фінансових інструментів Група здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Боргові фінансові активи Група класифікує, виходячи з бізнес-моделі, яку вона використовує для управління цими активами, і характеристик грошових потоків, передбачених договором, що ініціює фінансовий інструмент.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю (АС);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в прибутку або збитку (FVTPL).

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

При первісному визнанні інструментів капіталу, які не призначені для торгівлі, Група може безповоротно вибрати відображати подальші зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході, тобто віднести такі інструменти до категорії оцінки за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI). Цей вибір робиться окремо для кожного фінансового інструмента.

Усі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Група проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Група аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме — чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються. Фінансові зобов'язання та інструменти капіталу, а також фінансові активи, які на вибір Групи при початковому визнанні були класифіковані до моделі обліку за справедливою вартістю через прибутки/збитки, не підлягають рекласифікації.

Класифікація фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;
- зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів

Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки при первісному визнанні відображаються за справедливою вартістю без урахування витрат на операції. Витрати на операції з придбання таких фінансових інструментів відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, до якої додаються витрати на операції. Витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, відображаються на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом. До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та держмита тощо.

Витрати на операцію та комісійні доходи, що є невід'ємною частиною дохідності фінансового інструменту, визнаються у складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

При первісному визнанні Група оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції – це сума відшкодування, право на яке Група очікує отримати в обмін на передання об'єктів товарів або послуг покупцю, виключаючи суми, отримані від імені третіх сторін, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування (коли встановлені угодою дати платежів надають покупцю чи продавцю суттєві вигоди від реалізації продукції).

За борговим фінансовим активом, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, прибутки або збитки визнаються у складі іншого сукупного доходу до дати припинення його визнання або рекласифікації, за виключенням процентних доходів, нарахованих за методом ефективної відсоткової ставки, прибутків або збитків від його знецінення та прибутків або збитків від зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют. Визнання оціночного резерву за таким активом не змінює величину його справедливої вартості.

Переоцінка фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході, здійснюється після нарахування процентів та амортизації дисконту/премії, формування оціночного резерву за кредитними ризиками.

У момент припинення визнання фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, накопичена сума переоцінки рекласифікується з іншого сукупного доходу в прибутки або збитки.

Фінансові гарантії та зобов'язання з кредитування за ставкою нижче ринкової під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю.

Надалі зобов'язання з кредитування за ставкою нижче ринкової і фінансові гарантії оцінюються за найбільшою з двох таких величин — сумою оціночного резерву під очікувані кредитні збитки та сумою справедливої вартості фінансового зобов'язання за вирахуванням амортизації накопиченого доходу згідно з принципами його визнання.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Зменшення корисності

Модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- фінансові активи, що є борговими інструментами;
- дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії.

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Резерви під очікувані кредитні збитки повинні визнаватися в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Група застосовує спрощений підхід та визнає резерви під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю, договірними активами та дебіторською заборгованістю за договорами оренди в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, не залежно від наявності суттєвого компонента фінансування.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає різницю між контрактними грошовими потоками відповідно до умов договору та всіх грошових потоків, що Група очікує отримати. Потім збиток дисконтується з наближенням до первісної ефективної процентної ставки активу.

Група розділила фінансові активи на основі загальних характеристик кредитного ризику, таких як: тип фінансового інструменту, рейтинг кредитного ризику, тип боржника чи емітента, дати первісного визнання фінансового активу, та застосувала до них історичний відсоток кредитних збитків, що базується на досвіді Групи щодо виникнення таких збитків, скоригованого на специфічні фактори для боржників та загальних економічних умов.

Списання

Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами чинного законодавства України та внутрішніми нормативними документами Групи.

Припинення визнання і модифікація договору

Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- списання фінансового активу за рахунок резерву.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Якщо контроль за фінансовим активом не зберігається, визнання такого активу припиняється, інакше, у разі збереження контролю за фінансовим активом, продовжується його визнання у межах подальшої участі в ньому.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (зокрема величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватися якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Будь-які витрати або винагороди є доходами/витратами від припинення визнання, якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за фінансовим зобов'язанням відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана для продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання в межах транзакції, що здійснюється в звичайному порядку між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що продаж активів або передача зобов'язання здійснюється або на основному ринку для таких активів чи зобов'язань, або – за умов відсутності основного ринку – на найбільш вигідному ринку для таких активів та зобов'язань. Група повинна мати доступ до основного або найбільш вигідного ринку.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється із застосуванням припущень, які учасники ринку використовуватимуть під час визначення ціни активу чи зобов'язання, зважаючи на те, що учасники ринку діють у своїх найкращих економічних інтересах.

Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує здатність учасника ринку генерувати економічні вигоди, шляхом використання цього активу щонайкраще й щонайефективніше, або в результаті його продажу іншому учаснику ринку, який би використовував цей актив щонайкраще й щонайефективніше.

Група застосовує такі методи оцінки, які є доречними за обставин, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, разом з цим максимально використовуючи відповідні спостережувані вхідні дані та мінімально використовуючи неспостережувані вхідні дані.

Усі активи та зобов'язання, чия справедлива вартість оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується, як описано нижче, в ієрархії справедливої вартості на основі вхідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для вимірювання справедливої вартості в цілому:

- рівень 1 – Котирування цін (не кориговані) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань.
- рівень 2 – Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані – це дані, що стосуються нижчої ієрархії, які є прямо або опосередковано спостережуваними на ринку для певного активу або зобов'язання.
- рівень 3 – Моделі оцінки, в яких істотні для оцінки справедливої вартості вихідні дані – це дані, що стосуються нижчої ієрархії, які не є спостережуваними на ринку для певного активу чи зобов'язання.

Стосовно активів та зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Група визначає необхідність їхнього переведення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на основі істотних даних найнижчого рівня, які є істотними для оцінки справедливої вартості в цілому) в кінці кожного звітного періоду.

Запаси

Запаси оцінюються за меншою з таких двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу під час звичайної господарської діяльності за вирахуванням попередньо оцінених витрат на завершення та попередньо оцінених витрат на збут. Собівартість запасів розраховується за принципом середньої вартості та враховує витрати на придбання запасів, їх доставку до місця розташування та приведення до поточного стану. Вартість запасів власного виробництва і вартість незавершеного виробництва включає відповідну частину загальновиробничих витрат.

Оцінка вартості вибуття запасів відбувається за такими методами: для готової продукції - ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, для матеріалів та інших видів запасів – середньозваженої собівартості.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти в банках, готівкові грошові кошти і депозити з первісним строком погашення менше трьох місяців.

Грошові кошти включають готівкові грошові кошти і кошти у банках. Еквіваленти грошових коштів включають короткострокові ліквідні інвестиції (зі строком погашення менше 90 днів), які можуть бути вільно конвертовані у відомі суми грошових коштів і які схильні до незначного ризику зміни вартості. Еквіваленти грошових коштів відображаються за справедливою вартістю.

Оренда

Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передбачає передачу орендарю всіх істотних ризиків та винагород, пов'язаних з володінням активів. Операційна оренда – будь-яка інша оренда, крім фінансової.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Активи за договорами фінансової оренди визнаються активами за їх справедливою вартістю на дату початку оренди, або за поточною вартістю мінімальних орендних платежів, якщо ця сума нижча. Відповідні зобов'язання перед орендодавцем відображаються в звіті про фінансовий стан як зобов'язання з фінансової оренди. Орендні платежі розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням непогашених зобов'язань таким чином, щоб забезпечити сталу періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язань.

Фінансові витрати відображаються безпосередньо в консолідованому звіті про сукупний дохід, якщо вони не є прямо пов'язаними із кваліфікованим активом. В останньому випадку вони капіталізуються відповідно з загальною політикою Групи з обліку витрат за кредитами і позиками.

Непередбачені орендні плати відображаються як витрати в тих періодах, у яких вони понесені.

Доходи або витрати за договорами операційної оренди визнаються у звіті про сукупний дохід лінійним методом протягом строку оренди.

Платежі з операційної оренди визнаються як витрати рівномірно протягом усього терміну оренди, за винятком випадків, коли інший систематичний метод обліку дозволяє більш точно відобразити характер отримання вигод від орендованого активу.

У 2017 році Група не приймала і не передавала активи в операційну і фінансову оренду

Зареєстрований капітал

Фінансові інструменти, випущені Компанією, класифікуються як власний капітал.

Виплати працівникам. Зобов'язання по пенсійних внесках

Група здійснює внески у відношенні своїх працівників до Державного пенсійного фонду України. Внески розраховуються як відсотки від поточної валової заробітної плати і відносяться на витрати того періоду, у якому вони були понесені. Додаткові пенсії та інші винагороди після закінчення трудової діяльності включені в заробітну плату та пов'язані з нею нарахування в консолідованому звіті про прибутки і збитки.

Виплати працівникам. Зобов'язання по пенсійних виплатах

Група приймає участь в обов'язковому державному пенсійному плані зі встановленими виплатами, який передбачає пенсійні виплати працівникам, що зайняті на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці. Зобов'язання, визнані в консолідованому звіті про фінансовий стан щодо пенсійних планів зі встановленими виплатами, є теперішньою вартістю очікуваних майбутніх платежів, необхідних для розрахунку за заборгованістю, що виникає в результаті надання послуг працівником у поточному та попередніх періодах. Зобов'язання по пенсійних виплатах розраховуються щороку.

Потенційні зобов'язання

Потенційні зобов'язання не відображаються в консолідованій фінансовій звітності, за винятком випадків, коли існує ймовірність того, що для погашення зобов'язання буде потрібно вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і при цьому сума таких зобов'язань може бути достовірно оцінена. Інформація про такі зобов'язання підлягає відображенню, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, які являють собою економічні вигоди, є малоімовірною.

Протягом 2017-2018 років Група не мала таких зобов'язань.

Витрати за позиками

Група капіталізує витрати за позиками, які мають безпосереднє відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованих активів, як частина вартості цього активу. Інші витрати на позики визнаються як витрати в момент їх виникнення.

Резерви

Резерви визнаються, якщо Група має поточне зобов'язання (юридичне або конструктивне), що виникло внаслідок минулої події, є значна ймовірність того, що для погашення зобов'язання потрібне буде відволікання економічних вигод, і може бути зроблена надійна оцінка суми такого зобов'язання. Якщо Група планує одержати відшкодування деякої частини або усіх резервів, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але тільки у тому випадку, коли одержання відшкодування не підлягає сумніву. Витрата, що відноситься до резерву, відображається у звіті про сукупний дохід за період за

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

вирахуванням відшкодування. Якщо вплив вартості грошей у часі є істотним, резерви дисконтуються за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей в часі, і, якщо необхідно, ризики, властиві виконанню таких зобов'язань. Якщо застосовується дисконтування, то збільшення резерву з часом визнається як витрати на фінансування.

Дохід від договорів з клієнтами

Група визнає дохід, коли (або у міру того, як) вона задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю рещту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків:

- крок 1: Ідентифікація договору;
- крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору;
- крок 3: Визначення ціни операції;
- крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;
- крок 5: Визнання виручки.

Продажі товарів

Дохід від реалізації товарів визнається, коли Група реалізувала товар клієнту.

Група розглядає, чи є під час продажі інші обіцянки, які є окремими зобов'язаннями щодо виконання, для яких частина ціни транзакції повинна бути розподілена (наприклад, гарантії). При визначенні ціни угоди на продаж, Група враховує наслідки змінної вартості, існування значних фінансових компонентів, не грошові компенсації та винагороду, що підлягає сплаті клієнту (якщо така є).

(i) Змінна компенсація

Якщо компенсація, обіцяна в договорі, включає змінну величину, Група оцінює суму компенсації, на яку суб'єкт господарювання матиме право в обмін на передачу обіцяних товарів або послуг клієнтові.

Величина компенсації може змінюватися залежно від знижок, дисконтів, набраних балів, цінових поступок, стимулів, бонусів за результатами роботи, штрафів або інших подібних чинників. Обіцяна компенсація також може змінюватися, якщо право Групи на компенсацію залежить від настання або ненастання певної майбутньої події. Наприклад, величина компенсації буде змінною, якщо або продукт був проданий з правом повернення, або фіксовану суму обіцяно як бонус за показники діяльності по досягненню певного рубежу.

Група включає в ціну операції частину або всю величину змінної компенсації лише якщо існує висока ймовірність того, що коли невизначеність, пов'язана зі змінною компенсацією, буде в основному вирішена, істотного сторнування суми визнаного кумулятивного доходу не відбудеться.

Права на повернення

Згідно законодавства, клієнт має право повернути товари протягом певного періоду. Група використовує метод очікуваного значення для оцінки товарів, які не будуть повернуті, оскільки цей метод найкращим чином передбачає суму змінної вартості, на яку Група буде мати право. Для товарів, які, як очікується, будуть повернуті, замість доходу Група визнає зобов'язання щодо відшкодування. Право на повернення активу (і відповідне коригування вартості продажів) також визнається за право відшкодувати товари від клієнта.

(ii) Істотний компонент фінансування

Група застосовує практичний прийом, який не передбачає обов'язкового коригування обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо Група очікує, на момент укладення договору, що період між часом, коли Група передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме не більше одного року.

Коригуючи обіцяну величину компенсації задля урахування істотного компонента фінансування, Група

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

користується ставкою дисконтування, яка застосовувалася б в окремій операції фінансування між суб'єктом господарювання та його клієнтом на момент укладення договору. Ця ставка відображатиме кредитні характеристики сторони, яка одержує фінансування за договором, а також будь-яку заставу або забезпечення, надані клієнтом або Групою, у тому числі активи, передані за договором.

Гарантії

Якщо клієнт має можливість придбати гарантію окремо (наприклад, тому що про гарантію або її ціну домовляються окремо), то така гарантія є відокремленою послугою, оскільки Група обіцяє надати послугу клієнтові додатково до гарантії, яка надається виробником товару. За таких обставин, Група обліковує обіцяну гарантію як зобов'язання щодо виконання і розподіляє частину ціни операції на таке зобов'язання щодо виконання. Дохід від надання такої гарантії визнається з плином часу.

Подання

Коли якась частина договору виконана, Група відображає договір у звіті про фінансовий стан як контрактний актив або контрактне зобов'язання, залежно від співвідношення між виконанням Групою свого зобов'язання за договором та оплатою, здійсненою клієнтом. Група відображає будь-які безумовні права на компенсацію окремо як дебіторську заборгованість.

Якщо клієнт платить компенсацію або Група має право на суму компенсації, яка є безумовною (тобто є дебіторською заборгованістю), Група, перш ніж передавати товар або послугу клієнтові, має відобразити договір як контрактне зобов'язання, на дату здійснення оплати чи дату, коли оплата має бути здійснена (залежно від того, яка дата раніше).

Якщо Група виконує передачу товарів та послуг клієнту до того, як клієнт сплатить компенсацію або до того, як настане дата сплати такої компенсації, Група відображає договір в обліку як контрактний актив, за винятком будь-яких сум, відображених як дебіторська заборгованість. Контрактний актив – це право Групи на компенсацію в обмін на товари або послуги, які Компанія передала клієнтові.

Право на компенсацію є безумовним, якщо для того, щоб настала дата сплати такої компенсації, необхідний лише плин часу. Група визнає дебіторську заборгованість, якщо вона має теперішнє право на сплату, навіть при тому, що ця сума у майбутньому може підлягати поверненню. Група обліковує дебіторську заборгованість відповідно до МСФЗ 9.

Податок на прибуток**Поточний податок**

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваною до отримання в якості відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, що застосовуються для розрахунку цієї суми, - це ставки і закони, прийняті або оголошені на звітну дату.

Відстрочений податок

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань за всіма тимчасовими різницями на звітну дату між балансовою вартістю активів і зобов'язань (для цілей фінансового обліку) та вартістю у податковій базі активів і зобов'язань. Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає внаслідок первісного визнання гудвілу або активу, або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- щодо тимчасових різниць, що відносяться до інвестицій у дочірні та асоційовані підприємства, а також з часткою участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі сторнування тимчасової різниці, або існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде сторнована у доступному для огляду майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями і перенесеними на наступні періоди невикористаних податкових пільг та податкових збитків, якщо існує ймовірність отримання неоподаткованого прибутку, відносно якого можна застосувати від'ємну тимчасову різницю, а також використовувати податкові пільги і податкові збитки, перенесені на наступні періоди, крім випадків, коли:

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

- відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, виникає внаслідок первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і який на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- щодо тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні та асоційовані підприємства, а також з часткою участі у спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються, лише якщо існує ймовірність сторнування тимчасових різниць в осяжному майбутньому і буде отримано оподатковуваний прибуток, у відношенні якого можна застосувати тимчасову різницю.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату складання консолідованого звіту про фінансовий стан і зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відкладеного податкового активу. Невизнані раніше відкладені податкові активи переоцінюються на кожну дату консолідованого звіту про фінансовий стан і визнаються тоді, коли виникає ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашенні зобов'язання, на основі діючих або оголошених (і практично прийнятих) на дату консолідованого звіту про фінансовий стан податкових ставок і положень податкового законодавства. Податок на прибуток, пов'язаний зі статтями, які відображаються безпосередньо в складі капіталу, відображається у складі капіталу. Відстрочені податкові активи та зобов'язання підлягають взаємозаліку при наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, і якщо вони відносяться до однієї і тієї ж податкової групи і податкового органу.

При розрахунку сум відстрочених податкових активів і зобов'язань Група використовувала ставки податку, які, як очікується, будуть діяти в період сторнування тимчасових різниць, які привели до виникнення відповідних відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Для розрахунку податку на прибуток компанії з управління активами застосовувалася ставка податку на прибуток 18%.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

6. НОВІ СТАНДАРТИ І ІНТЕРПРЕТАЦІЇ, ЯКІ БУЛИ ВИПУЩЕНІ, АЛЕ ЩЕ НЕ НАБУЛИ ЧИННОСТІ

Група не застосовувала наступні МСФЗ та Інтерпретації до МСФЗ та МСБО, які були опубліковані, але не набрали чинності:

МСФЗ 16 «Договори оренди».

МСФЗ 16 замінює собою МСБО 17 «Оренда», Тлумачення КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду», Роз'яснення ПКР 15 «Операційна оренда - заохочення» і Роз'яснення ПКР 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання й розкриття інформації про оренду та вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку у звіті про фінансовий стан, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (наприклад, оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу у формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміні термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди як коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимогами МСБО 17. Орендодавці будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСБО 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну й фінансову. Крім цього, МСФЗ 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСБО 17.

МСФЗ 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організацією МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами». Орендар має право застосовувати цей стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення. В даний час Група оцінює вплив МСФЗ 16 і планує застосувати новий стандарт на відповідну дату набрання чинності.

Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства» — Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством.

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, У частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибутки чи збитки, які виникають внаслідок продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес, згідно з визначенням у МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки чи збитки, які виникають внаслідок продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві.

Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Тлумачення КТМФЗ 23 «Невизначеності щодо обліку податку на прибуток».

У випадках відсутності ясності щодо вимог податкового законодавства стосовно тієї чи іншої операції або до конкретних обставин основним є наступний критерій: чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з тим трактуванням податкових вимог, яке вибрала компанія.

Якщо відповідь позитивна, то компанія відобразить у фінансовій звітності ту ж суму, що і у податковій звітності і розгляне необхідність розкриття інформації про існування невизначеності. Якщо відповідь негативна, то сума, відображена у фінансовій звітності, буде відрізнитися від суми в податковій декларації, оскільки вона оцінюється з урахуванням наявної невизначеності.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Для відображення цієї невизначеності використовується один з наступних двох методів оцінки, в залежності від того, який з них дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності:

- метод найбільш імовірної суми; або
- метод очікуваної вартості.

Роз'яснення також вимагає, щоб ті судження і оцінки, які були сформовані компанією, були переглянуті в разі зміни фактів і обставин - наприклад, внаслідок податкової перевірки або дій, вжитих податковими органами, наступних змін податкових правил, або після закінчення терміну, протягом якого податковий орган має право перевірити правильність обчислення податку.

Тлумачення застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. В даний час Група оцінює вплив застосування Тлумачення на фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ 19 «Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою».

Поправки до МСФЗ 19 розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду. Поправки роз'яснюють, що якщо внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду, підприємство повинно:

- визначити вартість послуг поточного періоду стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, виходячи з актуарних припущень, використаних для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропонувані за програмою, і активи програми після даної події;
- визначити чисту величину відсотків стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, з використанням: чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропонувані за програмою, і активи програми після цього події; і ставки дисконтування, використаної для переоцінки цього чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою.

Поправки також роз'яснюють, що підприємство повинно спочатку визначити вартість послуг минулих періодів або прибуток або збиток від погашення зобов'язань, без урахування впливу граничної величини активу. Дана сума визнається в прибутку чи збитку. Потім підприємство повинно визначити вплив граничної величини активів після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою. Зміна даного впливу, за винятком сум, включених в чисту величину відсотків, визнається у складі іншого сукупного доходу.

Дані поправки застосовуються щодо змін програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, що сталися на дату або після початку першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Дані поправки будуть застосовуватися тільки у відношенні майбутніх змін програми Групи, її скорочення або погашення зобов'язань за програмою.

МСФЗ 17 "Страхові контракти".

МСФЗ 17 - новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. МСФЗ 17 замінить МСФЗ 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування.

Основна мета МСФЗ 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ 4, які в основному базуються на попередніх локальних облікових політиках, МСФЗ 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи все доречні аспекти обліку.

В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- Певні модифікації для договорів страхування з прямою участю в інвестиційному доході (метод змінної винагороди).
- Спрошений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

МСФЗ 17 набуває чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати, при цьому вимагається надавати порівняльну інформацію. Допускається дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ 9 та МСФЗ 15 на дату першого застосування МСФЗ 17 або раніше. Даний стандарт не застосовний до Групи.

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2015 - 2017 років).

Очікується, що наступні поправки не будуть мати суттєвого впливу на фінансову звітність Групи:

- Поправки до Концептуальних основ фінансової звітності (випущені 29.03.2018 р. та вступають в дію для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати).
- Визначення бізнесу – Поправки до МСФЗ 3 (випущені 22.10.2018 р. та діють по відношенню до придбань з початку річного звітного періоду, що починається 1 січня 2020 р. або після цієї дати).
- Визначення суттєвості – Поправки до МСБО 1 та МСФЗ 8 (випущені 31.10.2018 р. та вступають в дію для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати).

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

7. ДОХІД ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ

Доходи Групи від реалізації подані таким чином:

	2018	2017
Виручка від реалізації готової продукції	383 950	259 529
<i>силосу для зберігання зернових</i>	<i>181 172</i>	<i>151 872</i>
<i>порії і транспортери</i>	<i>103 735</i>	<i>35 630</i>
<i>зерносушарки</i>	<i>43 927</i>	<i>26 213</i>
<i>естакади надсидосні</i>	<i>15 035</i>	<i>10 719</i>
<i>ремонтні комплекти до основної продукції</i>	<i>5 207</i>	<i>6 123</i>
<i>інша готова продукція</i>	<i>34 874</i>	<i>28 972</i>
Виручка від реалізації іншої продукції, товарів і послуг	13 221	6 125
<i>роботи, послуги та монтаж продукції</i>	<i>9 330</i>	<i>4 348</i>
<i>інші товари, роботи і послуги</i>	<i>3 891</i>	<i>1 777</i>
РАЗОМ	397 171	265 654

Ринки продажів продукції Групи представлені наступним чином:

	2018	2017
Україна	396 203	265 583
Казахстан	578	-
Російська Федерація	301	-
Румунія	89	-
Молдова	-	71
РАЗОМ	397 171	265 654

Протягом 2018 року сума контрактних зобов'язань з передоплат отриманих, визнаних в сумі доходу від реалізації, склала 331 768 тис. гривень.

8. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ

Собівартість реалізації Групи подана наступним чином:

	2018	2017
Сировина та матеріали	(257 869)	(182 586)
Заробітна плата і нарахування на заробітну плату	(34 350)	(27 367)
Транспортні витрати	(6 595)	(5 604)
Амортизація виробничого обладнання	(5 311)	(4 885)
Послуги з монтажу готової продукції	(1 474)	(5 466)
Паливо і електроенергія	(7 744)	(3 686)
Інші накладні виробничі витрати	(1 288)	(491)
Зміни в залишках готової продукції та незавершеного виробництва	2 795	26 746
РАЗОМ	(311 836)	(203 339)

9. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

Адміністративні витрати Групи склали:

	2018	2017
Заробітна плата і нарахування на заробітну плату	(23 646)	(18 965)
Послуги сторонніх організацій	(5 340)	(4 222)
Паливо і електроенергія	(2 655)	(2 188)
Витрати по податках, окрім податку на прибуток	(1 139)	(1 105)
Витрати на відрядження та представницькі витрати	(418)	(611)
Амортизаційні витрати	(323)	(597)
Оренда	(470)	-
Інші витрати	(2 475)	(1 088)
РАЗОМ	(36 466)	(28 776)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

10. КОМЕРЦІЙНІ ВИТРАТИ

Комерційні витрати Групи склали:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Заробітна плата і нарахування на заробітну плату	(9 212)	(8 354)
Транспортні витрати	(5 018)	(3 998)
Витрати на відрядження	(485)	(397)
Витрати на рекламу та маркетингові послуги	(2 584)	(1 640)
Витрати по митному оформленню	(467)	(144)
Амортизація обладнання пов'язаного зі збутом	(123)	(96)
Комісійна винагорода	(1 337)	-
Оренда	(539)	-
Інші витрати	(1 257)	(677)
РАЗОМ	(21 022)	(15 306)

11. ІНШІ ДОХОДИ

Інші доходи Групи становлять:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Дохід від відновлення резерву під очікувані кредитні збитки (прим. 17)	1 295	-
Дохід від списання кредиторської заборгованості	281	853
Інші доходи	873	464
РАЗОМ	2 449	1 317

12. ІНШІ ВИТРАТИ

Інші витрати Групи представлені наступними витратами:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Послуги сторонніх організацій	(373)	(1 074)
Витрати на підтримання соціальної інфраструктури	(237)	(865)
Витрати на заробітну плату і на пов'язані нарахування	(599)	(618)
Штрафні санкції	(13)	(482)
Зміна резерву сумнівних боргів	-	(477)
Збиток від знецінення передоплат виданих	(1 086)	(19)
Збиток від курсових різниць	(567)	(162)
Амортизація об'єктів соціальної інфраструктури	(146)	(100)
Збиток від вибуття необоротних активів	(285)	(46)
Збиток від вибуття оборотних активів	(899)	186
Інші витрати	(650)	(495)
РАЗОМ	(4 855)	(4 152)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

13. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Фінансові витрати Групи складаються з наступних витрат:

	2018	2017
Відсотки за кредитами та позиками	(3 958)	(3 929)
Витрати за відсотками від зобов'язань по пенсійним виплатам (прим. 21)	(2 051)	(1 282)
Збиток від курсових різниць	-	(363)
РАЗОМ	(6 009)	(5 574)

14. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ТА ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКИ

Компоненти витрат з податку на прибуток за звітний рік подані таким чином:

	2018	2017
Поточні витрати з податку на прибуток	(4 071)	(2 853)
Вигоди / (витрати) з відстроченого податку на прибуток	168	1 056
ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	(3 903)	(1 797)

Витрати з податку на прибуток у співвідношенні з прибутком представлені в такій спосіб:

	2018	2017
Прибуток до оподаткування	19 908	10 271
Витрати з податку на прибуток згідно з діючою ставкою (18%)	(3 583)	(1 849)
Податковий ефект від статей, що не підлягають оподаткуванню	(320)	52
ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	(3 903)	(1 797)

Відмінності між МСФЗ та податковим законодавством України призводять до виникнення тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань з метою складання фінансової звітності та базою для розрахунку податку на прибуток.

Нижче наведено податковий ефект змін тимчасових різниць, який відображено у звіті про фінансовий стан:

	31.12.2017	Відображено у			31.12.2018
		прибутках (збитках)	іншому сукупном у доході	капіталі	
Основні засоби та нематеріальні активи	(1 624)	202	-	-	(1 422)
Запаси	542	-	-	-	542
Передоплати видані	200	159	-	-	359
Торгова та інша дебіторська заборгованість (прим. 3)	479	(649)	-	351	181
Зобов'язання по пенсійних виплатах	615	304	40	-	959
Забезпечення	(85)	152	-	-	67
ЧИСТІ ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ / (ЗОБОВ'ЯЗАННЯ)	127	168	40	351	686

	31.12.2016	Відображено у звіті про			31.12.2017
		прибутках (збитках)	іншому сукупном у доході	капіталі	
Основні засоби та нематеріальні активи	(2 450)	826	-	-	(1 624)
Запаси	615	(73)	-	-	542
Передоплати видані	-	200	-	-	200
Торгова та інша дебіторська заборгованість	447	32	-	-	479
Зобов'язання по пенсійних виплатах	325	156	134	-	615
Забезпечення	-	(85)	-	-	(85)
ЧИСТІ ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ / (ЗОБОВ'ЯЗАННЯ)	(1 063)	1 056	134	-	127

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату

(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

15. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Первісна вартість	Земля і будівлі	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	РАЗОМ
на 31 грудня 2016 року	46 490	37 306	2 724	238	86 758
Придбання	227	3 174	1 495	280	5 176
Трансфер	-	198	-	(198)	-
Вибуття	-	(36)	(93)	-	(129)
на 31 грудня 2017 року	46 717	40 642	4 126	320	91 805
Придбання	-	-	-	4 386	4 386
Інші надходження	-	-	-	431	431
Трансфер	-	3 648	918	(4 566)	-
Вибуття	(554)	(763)	(142)	-	(1 459)
на 31 грудня 2018 року	46 163	43 527	4 902	571	95 163

Накопичена амортизація та знецінення	Земля і будівлі	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	РАЗОМ
на 31 грудня 2016 року	(21 347)	(21 620)	(1 162)	-	(44 129)
Амортизація за період	(2 511)	(2 852)	(259)	-	(5 622)
Вибуття	-	18	65	-	83
на 31 грудня 2017 року	(23 858)	(24 454)	(1 356)	-	(49 668)
Амортизація за період	(2 197)	(3 387)	(357)	-	(5 941)
Вибуття	194	884	82	-	1 160
на 31 грудня 2018 року	(25 861)	(26 957)	(1 631)	-	(54 449)

Балансова вартість					
на 31 грудня 2016 року	25 143	15 686	1 562	238	42 629
на 31 грудня 2017 року	22 859	16 188	2 770	320	42 137
на 31 грудня 2018 року	20 302	16 570	3 271	571	40 714

Група не має договірних зобов'язань з придбання, спорудження об'єктів основних засобів.

Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість об'єктів основних засобів Групи, які є предметом забезпечення кредитів та позик, становить 23 471 тис. гривень, станом на 31 грудня 2017 року — 38 056 тис. гривень (прим. 20).

Станом на 31 грудня 2018 року первісна вартість повністю амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 15 795 тис. гривень, на 31 грудня 2017 року — 20 750 тис. гривень.

Балансова вартість об'єктів соціальної інфраструктури та інших невиробничих активів станом на 31 грудня 2018 року становила 1 425 тис. гривень, на 31 грудня 2017 року — 1 344 тис. гривень.

Протягом 2017-2018 років, збитків від знецінення основних засобів не було виявлено.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

16. ЗАПАСИ

Станом на звітну дату запаси Групи склали:

	31.12.2018	31.12.2017
Незавершене виробництво	74 061	68 559
Сировина та матеріали	33 159	30 069
Готова продукція	5 047	7 756
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	8 074	4 215
Інші запаси	3 100	1 229
Запаси без урахування знецінення	123 441	111 828
Резерв під знецінення запасів	(3 012)	(3 012)
РАЗОМ	120 429	108 816

17. ТОРГОВЕЛЬНА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Станом на звітну дату торгова та інша дебіторська заборгованість Групи подана наступним чином:

	31.12.2018	31.12.2017
Торговельна дебіторська заборгованість	4 006	3 585
Інша дебіторська заборгованість	3 341	2 837
Очікувані кредитні збитки	(1 004)	-
Резерв сумнівних боргів	-	(1 559)
РАЗОМ	6 343	4 863

Зміни у резерві на знецінення дебіторської заборгованості наведені нижче:

	2017
САЛЬДО НА ПОЧАТОК ПЕРІОДУ	(1 452)
Збитки від знецінення	(170)
Використання резерву сумнівних боргів	63
САЛЬДО НА КІНЕЦЬ ПЕРІОДУ	(1 559)
	2018
Сальдо на початок періоду	(1 559)
Коригування резерву очікуваних кредитних збитків	(1 950)
СКОРИГОВАНЕ САЛЬДО НА ПОЧАТОК ПЕРІОДУ	(3 509)
Відновлення резерву під очікувані кредитні збитки (прим. 11)	1 295
Використання резерву	1 210
САЛЬДО НА КІНЕЦЬ ПЕРІОДУ	(1 004)

Торговельна та інша дебіторська заборгованість за термінами погашення представлені таким чином:

	31.12.2018		
	Загальна вартість	Очікувані кредитні збитки	Коефіцієнт очікуваних кредитних збитків
Із затримкою платежу до 30 днів	5 866	(549)	9,36%
Із затримкою платежу до 31-90 днів	397	(48)	12,09%
Із затримкою платежу до 91-180 днів	33	(13)	39,39%
Із затримкою платежу до 181-360 днів	651	-	-
Із затримкою платежу понад 1 рік	394	(394)	100,00%
УСЬОГО	7 341	1 004	-

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

	<u>31.12.2017</u>
Непрострочена	503
Прострочена	3 082
<i>прострочена до 30 днів</i>	-
<i>прострочена до 90 днів</i>	54
<i>прострочена до 180 днів</i>	77
<i>прострочена до 365 днів</i>	-
<i>понад 365 днів</i>	<u>2 951</u>
РАЗОМ ТОРГОВЕЛЬНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	<u>3 585</u>

Вся заборгованість номінована в гривнях.

Станом на 31 грудня 2018 і 2017 років, частка найбільш значних дебіторів відповідно складає приблизно 51 % і 32 % від загальної балансової вартості торгової дебіторської заборгованості

18. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Грошові кошти Групи та їх еквіваленти представлені таким чином:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Грошові кошти на депозитних рахунках	5 000	30 001
Грошові кошти на поточних рахунках	2 349	5 915
РАЗОМ	<u>7 349</u>	<u>35 916</u>

У розрізі валют грошові кошти та їх еквіваленти Групи мають такий вигляд:

		<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Грошові кошти в гривнях	UAH	7 294	35 870
Грошові кошти в євро	EUR	55	46
УСЬОГО		<u>7 349</u>	<u>35 916</u>

Станом на 31 грудня 2018 року депозити переважно були представлені короткостроковими депозитами строком на 7 днів в банку ПАТ «Креді Агріколь Банк» в українських гривнях та з відсотковою ставкою 10% річних зі строком виплати 4 січня 2019 року.

Станом на 31 грудня 2017 року депозити переважно були представлені короткостроковими депозитами строком на 6 днів у банку «Кредобанк» в українських гривнях та з відсотковою ставкою 9% річних зі строком виплати 3 січня 2018 року.

Отриманий дохід по депозитам та залишкам на поточних рахунках відображається у прибутках та збитках у статті фінансові доходи.

Інформація щодо кредитного рейтингу банків (Moody's), на рахунках у яких Група має залишки грошових коштів та їх еквівалентів, представлені нижче:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
A1	7 145	984
A3	-	1
Saa1	37	-
Saa3	-	44
No ratings	167	34 887
УСЬОГО	<u>7 349</u>	<u>35 916</u>

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

19. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ

Станом на 31 грудня, акціонерний капітал був представлений наступним чином:

	31.12.2018		31.12.2017	
	Частка володіння, %	Вартість	Частка володіння, %	Вартість
Dragon Capital Investments	100%	1 760	93%	1 641
DRGN Limited	-	-	5%	90
Інші	-	-	2%	29
РАЗОМ	100%	1 760	100%	1 760

Акціонерний капітал Групи нараховує 7 039 082 простих акцій, номінальною вартістю 0,25 українських гривень кожна.

За 2017 - 2018 роки та до дати затвердження цієї консолідованої фінансової звітності Група не нараховувала та не виплачувала дивіденди.

20. КРЕДИТИ ТА ПОЗИКИ

Кредити і позики Групи становили:

	31.12.2018	31.12.2017	
Довгострокові кредити і позики	328	460	
Поточні кредити і позики	45 585	28 576	
	<i>зокрема</i>		
	<i>поточна частина довгострокових кредитів</i>	311	777
	<i>поточні кредити</i>	45 274	27 799
	<i>зобов'язання за відсотками</i>	-	-
РАЗОМ	45 913	29 036	

Умови та строки погашенні кредитів викладено нижче:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Ставка відсотка	Строк погашення	Зобов'язання	Ставка відсотка	Рік погашення	Зобов'язання
ПАТ «Кредобанк»	16,60%	верес.2019	29 600	16,10%	верес.2018	27 799
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	18,50%	лип.2019	15 650	-	-	-
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	8,90%	лист.2020	436	8,90%	лист.2020	663
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	14,29%	трав.2021	203	-	-	-
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	7,00%	січ.2019	24	6,90%	січ.2019	307
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	-	-	-	11,90%	лип.2018	140
ПАТ «Креді Агріколь Банк»	-	-	-	16,00%	лист.2018	127
РАЗОМ	-	-	45 913	-	-	29 036

Усі кредити та позикі отримані в гривнях.

Станом на 31 грудня, забезпечення кредитів та позик було представлено наступним чином:

	31.12.2018	31.12.2017
Земля і будівлі	10 591	19 035
Виробниче обладнання	11 286	16 413
Транспортні засоби	1 594	2 608
РАЗОМ	23 471	38 056

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, подані наступним чином:

	2018	2017
САЛЬДО НА ПОЧАТОК ПЕРІОДУ	29 036	20 465
<u>Грошові потоки фінансової діяльності</u>		
Находження грошових потоків	95 503	57 075
Вибуття грошових потоків	(78 626)	(48 504)
<u>Інше</u>		
Нарахування відсотків	3 958	3 928
Відсотки сплачені (операційна діяльність)	(3 958)	(3 928)
САЛЬДО НА КІНЕЦЬ ПЕРІОДУ	45 913	29 036

21. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА ПЕНСІЙНИМИ ВИПЛАТАМИ

Група здійснює внески до Пенсійного фонду України, визначені згідно встановлених ставок від суми нарахованої заробітної плати працівникам ПАТ «Карлівський машинобудівний завод». Такі витрати в звіті про прибутки і збитки відносяться в тому періоді, в якому була нарахована заробітна плата. Група також має юридичне зобов'язання компенсувати Пенсійному фонду України суму додаткових пенсій, що виплачуються певним категоріям теперішніх та колишніх співробітників Групи. Витрати, пов'язані з цим планом, нараховуються з використанням методу прогнозованої умовної одиниці відносно тих співробітників, які мають право на такі виплати. Усі пенсійні плани в Україні не є забезпеченими. Зобов'язання за планами зі встановленими виплатами розраховані з використанням ухвалених актуарних технік.

Станом на 31 грудня 2018 року, план з визначеними виплатами поширюється на 31 діючих співробітників та 22 колишніх працівників отримують такі виплати (на 31 грудня 2017 року — 32 особи та 30 осіб відповідно).

Основні припущення, використані для визначення зобов'язань по пенсійних виплатах, наведені нижче:

	2018	2017
Ставка дисконтування	19,0%	13,5%
Очікуване збільшення заробітної плати %	5,0%	5,0%

Зміни в приведеній вартості зобов'язань за пенсійними планами зі встановленими виплатами представлені нижче:

	2018	2017
ВАРТІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПОЧАТОК ПЕРІОДУ	3 419	1 803
Процентні витрати	2 051	1 282
Виплачені винагороди	(364)	(413)
Актуарні витрати	224	747
ВАРТІСТЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА КІНЕЦЬ ПЕРІОДУ	5 330	3 419

Основні припущення, використані для визначення зобов'язань по пенсійних виплатах, наведені нижче:

	2018	2017
Ставка дисконтування	19,0%	13,5%
Очікуване збільшення заробітної плати	5,0%	5,0%

Вплив на зобов'язання по пенсійних виплатах від змін в основних припущеннях наведено нижче:

	2018	2017
Збільшення/зменшення дисконтної ставки на 1%	(429)/379	(279)/324
Збільшення/зменшення заробітної плати на 1%	575/(502)	412/(355)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

22. ТОРГОВЕЛЬНА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Станом на звітну дату торговельна та інша кредиторська заборгованість подана наступним чином:

	31.12.2018	31.12.2017
Торговельна кредиторська заборгованість	14 269	4 677
Інша кредиторська заборгованість	44	1 663
Зобов'язання перед персоналом	2 093	2 319
РАЗОМ	16 406	8 659

У розрізі валют заборгованість подана:

		31.12.2018	31.12.2017
Заборгованість в гривнях	UAH	13 008	8 419
Заборгованість у євро	EUR	3 398	240
РАЗОМ		16 406	8 659

Станом на 31 грудня 2018 і 2017 років, частка найбільш значного кредитора відповідно становить приблизно 23 % і 29 % відповідно від загальної балансової вартості торгової кредиторської заборгованості.

23. ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поточні забезпечення Групи представлені таким чином:

	31.12.2018	31.12.2017
Забезпечення виплат невикористаних відпусток	3 500	2 888
Інші забезпечення	370	-
РАЗОМ	3 870	2 888

24. КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ

Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом представлена наступним чином:

	31.12.2018	31.12.2017
Зобов'язання з податку на додану вартість	740	6 612
Зобов'язання по іншим податкам та зборам	652	665
Зобов'язання за соціальним страхуванням	390	435
РАЗОМ	1 782	7 712

25. ПРИБУТОК НА АКЦІЮ

Суми базисного прибутку на акцію розраховані шляхом ділення прибутку або збитку, які відносяться до утримувачів звичайних акцій материнського Компанії, на середньозважену кількість звичайних акцій, які перебувають в обігу протягом року.

Суми розбавленого прибутку на акцію розраховано шляхом розподілу чистого прибутку, що припадає на власників звичайних акцій Компанії (після корегування на відсотки по конвертованих привілейованих акціях), на середньозважену кількість звичайних акцій в обігу протягом року плюс середньозважена кількість звичайних акцій, які будуть випущені у разі конвертації всіх потенційних звичайних акцій з розбавленим ефектом.

Середньозважена кількість звичайних акцій в обігу відповідає кількості акцій на початок періоду, збільшеному на кількість акцій, випущених протягом періоду в обіг, за вирахуванням кількості акцій, викуплених протягом періоду суспільством, і помноженому на зважений тимчасової коефіцієнт. Зважений коефіцієнт визначається як частка від ділення кількості днів, протягом яких акції перебувають в обігу, на загальну кількість днів у звітному періоді.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Середньозважена кількість акцій в обігу з урахуванням впливу всіх розбавляючих потенційних звичайних акцій розраховується як середньозважена кількість звичайних акцій в обігу плюс середньозважена кількість звичайних акцій, які були б випущені після конвертації всіх розбавляючих потенційних звичайних акцій у звичайні акції.

	2018	2017
Кількість акцій на початок року	7 039 082	7 039 082
Кількість акцій, випущених протягом року	-	-
Кількості акцій, викуплених протягом року	-	-
КІЛЬКІСТЬ АКЦІЙ НА КІНЕЦЬ РОКУ	7 039 082	7 039 082
Кількості днів, протягом яких акції перебувають в обігу	365	365
Загальна кількість днів у звітному році	365	365
Зважений тимчасовою коефіцієнт	1,0	1,0
Середньозважена кількість звичайних акцій для розрахунку базового прибутку на акцію	7 039 082	7 039 082
Середньозважена кількість акцій в обігу з урахуванням впливу всіх розбавляючих потенційних звичайних акцій	7 039 082	7 039 082

Нижче наводиться інформація про прибуток і кількості акцій, що використана в розрахунках базисного та розбавленого прибутку на акцію (у гривнях):

	2018	2017
Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій для розрахунку базисного прибутку на акцію	16 005	8 474
Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій, скоригований з урахуванням ефекту розбавлення	16 005	8 474
Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій, для розрахунку базового прибутку	2,27	1,20
Чистий прибуток, що припадає на власників звичайних акцій, скоригований з урахуванням ефекту розбавлення	2,27	1,20

26. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

В даній фінансовій звітності пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати іншу або здійснювати суттєвий вплив на прийняття фінансових та операційних рішень іншою стороною, як це визначено в МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони». Пов'язані сторони можуть вступати в угоди, які не проводилися б між непов'язаними сторонами, ціни і умови таких угод можуть відрізнятися від угод і умов між непов'язаними сторонами. Рішення про те, які сторони являються пов'язаними приймають не тільки на основі їх юридичної форми, але і виходячи з характеру стосунків із зв'язаними сторонами.

Пов'язані сторони Групи включають:

- власників і близьких членів їх родин;
- ключовий керуючий персонал;
- компанії, які перебувають під контролем або спільним контролем власників.

Операції з ключовим керуючим персоналом

Ключовий керуючий персонал представлений співробітниками, що володіють повноваженнями і зобов'язаннями в зв'язку з плануванням, керівництвом і контролем над діяльністю Групи.

Ключовий керуючий персонал не отримував будь-якої винагороди за винятком заробітної плати в 9 405 тис. гривень за 2018 рік та 8 976 тис. гривень за 2017 рік, кількість ключових керівників - 11. Винагороди основному керівництву включені до складу адміністративних витрат в звіті про сукупний дохід.

До складу іншої дебіторської заборгованості включені безкоштовні позики ключовому персоналу в розмірі 364 тис. гривень станом на 31 грудня 2018 року та 1 189 тис. гривень станом на 31 грудня 2017 року.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Будь-які інші операції з пов'язаними особами (окрім вище перерахованих) за роки, що закінчилися 31 грудня 2018 та 31 грудня 2017 року були відсутні.

27. ФАКТИЧНІ І ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Потенційні зобов'язання*Правові аспекти*

Під час звичайного ведення господарської діяльності Група є об'єктом судових позовів і претензій. Керівництво вважає, що остаточна сума зобов'язань, яка може виникнути внаслідок таких позовів і претензій, не матиме суттєвого негативного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Групи.

Податкові ризики

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності підприємств, зокрема контроль курсу обміну валют і митні правила, продовжують змінюватися внаслідок перехідного періоду в економіці. Положення законів і нормативних документів зазвичай нечіткі і їх трактування залежить від позиції місцевих, регіональних і державних органів та інших державних органів. Випадки різних трактувань законодавства є непоодинокими.

На діяльність Групи та її фінансовий стан і надалі буде впливати розвиток політичної ситуації в Україні, а також застосування існуючих і майбутніх законодавчих і нормативних актів у сфері оподаткування. Керівництво вважає, що такі непередбачені обставини не матимуть на Групу великого впливу, ніж на інші аналогічні підприємства в Україні.

*Фактичні зобов'язання*Група виступає орендарем

Група несе зобов'язання, пов'язані з операційною орендою нерухомості та транспорту. Орендні платежі узгоджуються попередньо між Групою та орендодавцями. Відповідно до договорів, які станом на 31 грудня є неанульованими, майбутні мінімальні орендні платежі на наступний звітний період складатимуть:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
За договорами строком до одного року	1 377	1 268
За договорами строком понад один рік, але не більше п'яти років	-	-
За договорами строком понад п'ять років	-	-
РАЗОМ	<u>1 377</u>	<u>1 268</u>

Група виступає орендодавцем

Група уклала ряд договорів по наданню в оренду нерухомість (оренда частини приміщення). Відповідно до договорів, які станом на 31 грудня є неанульованими, майбутні мінімальні орендні доходи на наступний звітний період складатимуть:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
За договорами строком до одного року	32	17
За договорами строком понад один рік, але не більше п'яти років	72	-
За договорами строком понад п'ять років	-	-
РАЗОМ	<u>104</u>	<u>17</u>

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

28. ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Основні фінансові інструменти Групи містять кредити та позики, грошові кошти та їх еквіваленти. Крім цього Група має різні інші фінансові інструменти, такі як торгова та інша дебіторська і кредиторська заборгованість, що виникають внаслідок безпосередньої діяльності Групи. Політика Групи полягає в тому, щоб не вступати в торгові угоди з фінансовими інструментами. Загальна програма Групи з управління ризиками концентрується на непередбачуваності та неефективності українських фінансових ринків, і спрямована на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансовий стан Групи.

Основні ризики, що виникають у зв'язку з фінансовими інструментами Групи - це ризик відсоткової ставки, валютний ризик, ризик ліквідності та кредитний ризик. Керівництво Групи проводить огляд і узгодження політик з управління цими ризиками. Відповідні підходи описані нижче.

Категорії фінансових інструментів

На звітні дати фінансові інструменти представлені таким чином:

	<u>31.12.2018</u>
Фінансові активи, що оцінені за амортизованою вартістю	
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 343
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 349
РАЗОМ ФІНАНСОВІ АКТИВИ	<u><u>13 692</u></u>
Фінансові зобов'язання, що оцінені за амортизованою вартістю	
Кредити та позики	45 913
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	16 406
РАЗОМ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	<u><u>62 319</u></u>
	<u>31.12.2017</u>
Позики та дебіторська заборгованість	
Торговельна дебіторська заборгованість	2 026
Грошові кошти та їх еквіваленти	35 916
РАЗОМ АКТИВИ	<u><u>37 942</u></u>
Фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю	
Кредити і позики	29 036
Кредиторська та інша заборгованість	19 256
УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	<u><u>48 292</u></u>

Ризик зміни відсоткової ставки

Ризик зміни відсоткової ставки, зазвичай, відноситься до відсоткових позик та інших боргових зобов'язань Групи. Керівництво Групи аналізує ринкові відсоткові ставки з метою мінімізації ризику відсоткової ставки, до якого схильна Група.

Ризик процентної ставки зазвичай виникає стосовно фінансових активів та фінансових зобов'язань з плаваючою процентною ставкою. Схильність до валютного ризику визначається по відношенню до функціональної валюти Групи. За роки, що закінчилися 31 грудня 2018 і 2017 років, Група не мала фінансових зобов'язань зі змінною процентною ставкою.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Ризик ліквідності

Задачею Групи є підтримка безперервності і гнучкості фінансування за допомогою використання умов кредитів, що надаються постачальниками і банками. Група аналізує терміни корисного використання своїх активів і терміни погашення зобов'язань, а також планує ліквідність на підставі припущень про погашення різних інструментів.

У таблиці нижче подано фінансові активи та зобов'язання Групи станом на 31 грудня за термінами погашення на підставі договірних сум платежів без урахування дисконтування:

31.12.2018	Звіт про фінансовий стан	Грошові потоки згідно з укладеними договорами			
		До 3 місяців	До 12 місяців	Від 1 року до 3 років	РАЗОМ
Кредити та позики	45 913	2 071	47 940	430	50 441
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	16 406	16 406	-	-	16 406
РАЗОМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	62 319	18 477	47 940	430	66 847

31.12.2017	Звіт про фінансовий стан	Грошові потоки згідно з укладеними договорами			
		До 3 місяців	До 12 місяців	Від 1 року до 3 років	РАЗОМ
Кредити та позики	29 036	1 356	31 217	498	33 071
Кредиторська та інша заборгованість	19 256	14 504	4 552	200	19 256
РАЗОМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	48 292	15 860	35 769	698	52 327

Валютний ризик

Відповідно до МСФЗ 7, валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною, і є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються. Валютний ризик виникає, переважно, по нефункціональним валютам, в яких Група має фінансові інструменти.

У таблиці надані монетарні фінансові активи і зобов'язання Групи за балансовою вартістю станом на звітну дату:

31.12.2018	UAH	EUR	РАЗОМ
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 343	-	6 343
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 294	55	7 349
РАЗОМ АКТИВИ	13 637	55	13 692
Кредити та позики	45 913	-	45 913
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	13 008	3 398	16 406
РАЗОМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	58 921	3 398	62 319
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(45 284)	(3 343)	(48 627)

31.12.2017	UAH	EUR	РАЗОМ
Торговельна дебіторська заборгованість	2 026	-	2 026
Грошові кошти та їх еквіваленти	35 870	46	35 916
РАЗОМ АКТИВИ	37 896	46	37 942
Кредити та позики	29 036	-	29 036
Кредиторська та інша заборгованість	19 016	240	19 256
РАЗОМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	48 052	240	48 292
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(10 156)	(194)	(10 350)

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

Нижче відображено чутливість прибутку Групи до оподаткування та капіталу до можливої помірної зміни обмінного курсу, при незмінних інших складових

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За звітний рік
на 31 грудня 2018 року	
Збільшення валютного курсу на 5%	(167)
Зменшення валютного курсу на 5%	167
на 31 грудня 2017 року	
Збільшення валютного курсу на 10%	(19)
Зменшення валютного курсу на 10%	19

Кредитний ризик

Фінансові інструменти, які потенційно наражають Групу значним кредитним ризиком, здебільшого складаються з торгової та іншої дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів. Керівництво Групи прийняло відповідну кредитну політику, і можливі кредитні ризики постійно відстежуються. Оцінка кредитного ризику здійснюється за всіма замовниками, які кредитуються на суму, що перевищує певний ліміт. Більшість продажів Групи здійснюються замовникам, які мають належну кредитну історію, або на підставі оплати. Група не вимагає надання застави в якості забезпечення своїх фінансових активів. Кредитний ризик Групи контролюється і аналізується в кожному конкретному випадку, і, виходячи з статистики стягнення заборгованості, керівництво вважає, що вона не має значного ризику виникнення збитків понад сум, відображених у резервах на покриття збитків від зменшення корисності за кожною категорією активів. Грошові кошти розміщуються в таких фінансових установах, які схильні до мінімального ризику невиконання зобов'язань на момент розміщення.

Максимальний рівень кредитного ризику на звітну дату склав:

	31.12.2018	31.12.2017
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 343	2 026
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 349	35 916
РАЗОМ	13 692	37 942

Управління капіталом

Група розглядає акціонерний капітал і позики як основне джерело фінансування. Головною метою управління капіталом Групи є підтримка достатньої кредитоспроможності та коефіцієнтів забезпеченості власними коштами з метою збереження можливості Групи продовжувати свою діяльність. Управління ризиком капіталу, головним чином, стосується виконання вимог українського законодавства.

Політика Групи стосовно управління капіталом націлена на забезпечення і підтримку оптимальної структури капіталу для зменшення загальних витрат на капітал та гнучкості, необхідних для доступу Групи до ринків капіталу.

Керівництво намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, та перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Протягом звітного періоду не було змін у підході до управління капіталом.

Група використовує значення показників прибуток до податків, відсотків і амортизації (ЕВІТДА) для аналізу прибутковості та ризиків ліквідності щодо виплат за зобов'язаннями.

	31.12.2018	31.12.2017
Дохід від реалізації	397 171	265 654
Собівартість реалізації	(311 836)	(203 339)
Валовий прибуток	85 335	62 315
Адміністративні витрати	(36 466)	(28 776)
Комерційні витрати	(21 022)	(15 306)
Інші доходи	2 449	1 317
Інші витрати	(4 855)	(4 152)
Операційний прибуток за вирахуванням відсотків та податків	25 441	15 398
Амортизація основних засобів	15	5 941
Амортизація нематеріальних активів	55	56
ЕВІТДА	31 437	21 076

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату (у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

29. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, яка включена до фінансової звітності, являє собою суму, на яку можна обміняти інструмент в результаті поточної угоди між зацікавленими сторонами, відмінною від вимушеного продажу або ліквідації.

Для визначення справедливої вартості використовувалися наступні методи та припущення:

- Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової дебіторської та кредиторської заборгованості, а також інших короткострокових зобов'язань приблизно дорівнює їх балансовій вартості в основному з огляду на те, що ці інструменти будуть погашені в найближчому майбутньому.
- Справедлива вартість кредитів, виданих Групою, та іншої фінансової заборгованості, визначається шляхом дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням поточних ставок для заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та термінами, які залишилися до погашення.

Ієрархія джерел оцінки справедливої вартості

Група оцінює фінансові інструменти і такі нефінансові активи, як основні засоби, за справедливою вартістю на кожен дату складання звіту про фінансовий стан. Усі активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії справедливої вартості:

- Інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі котирувань цін на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань — рівень 1;
- Інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі відмінних від котирувань цін, включених до рівня 1, вихідних даних, які спостерігаються для активу або зобов'язання безпосередньо (ціни) або побічно (похідні від цін) — рівень 2;
- Інструменти, справедлива вартість яких була визначена на підставі вихідних даних для активу або зобов'язання, які не ґрунтуються на спостережуваних ринкових даних (вихідні дані, які не спостерігаються на ринку) — рівень 3.

У таблиці нижче представлена ієрархія оцінок справедливої вартості активів та зобов'язань Групи:

31.12.2018	Звіт про фінансовий стан	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	РАЗОМ
Фінансові активи, справедлива вартість яких наводиться					
Торговельна та інша дебіторська заборгованість	6 343	-	-	6 343	6 343
Грошові кошти та їх еквіваленти	7 349	-	-	7 349	7 349
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких наводиться					
Кредити та позики	45 913	-	-	45 913	45 913
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	16 406	-	-	16 406	16 406
31.12.2017					
Фінансові активи, справедлива вартість яких наводиться					
Торговельна дебіторська заборгованість	2 026	-	-	2 026	2 026
Грошові кошти та їх еквіваленти	35 916	-	-	35 916	35 916
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких наводиться					
Кредити та позики	29 036	-	-	29 036	29 036
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	6 340	-	-	6 340	6 340

Протягом звітного періоду не було переходів між рівнями оцінки справедливої вартості 1 і 2, а також переходів до / з Рівня 3.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на зазначену дату
(у тисячах гривень, якщо не вказано інше)

30. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

19 червня 2019 року було змінено тип та найменування Публічного акціонерного товариства «Карлівський машинобудівний завод» на Приватне акціонерне товариство «Карлівський машинобудівний завод».

**BDO LLC
BDO CONSULTING LLC
BDO CORPORATE FINANCE LLC**

201-203, Kharkivske Road, 10th floor
Kyiv, 02121, Ukraine
Tel.: (+38 044) 393 26 87, 88
Fax: (+38 044) 393 26 91
E-mail: bdo@bdo.kiev.ua

Lviv, 79000, Ukraine
Tel.: (+38 044) 393 26 87, 88
Fax: (+38 044) 393 26 91
E-mail: lviv@bdo.com.ua

4, Andriia Fabra Street
Dnipro, 49000, Ukraine
Tel.: (+38 056) 370 40 43
Fax: (+38 056) 370 30 45
E-mail: dnipro@bdo.com.ua

Odesa, 65000, Ukraine
Tel.: (+38 044) 393 26 87, 88
Fax: (+38 044) 393 26 91
E-mail: odesa@bdo.com.ua

**www.bdo.ua
www.bdo.global**

BDO LLC, BDO CONSULTING LLC, BDO CORPORATE FINANCE LLC -
are the Ukrainian limited liability companies, which are the member firms of BDO,
the international worldwide network of public accounting firms.

BDO LLC, a Ukrainian LLC, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee,
and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.